

habere debent ubique jura extera aliorum Regnum, juxta ea qua notar in l. de quibus num. 6. ff. de legibus, Boerius decisione 263. num. 9. Bursatus consilio 46. num. 32. & 33. lib. 1. Camerarius in repetitione cap. Imperiale, in magna impressione, folio 11. columnna 4. littera T. versiculo. Sed quid verit, Alvarus Valasco in praxi partitionum, & collationum, cap. 19. n. 11. & Regens Constantius in l. 1. & 2. n. 36. C. de filiis Officialium lib. 12. qui allegationes vitiosas transcriptis ex Valasco. Idque prefert locum habet in legibus partitarum, que desumpte sunt ex medulla juris communis. Ex his habes explicata difficilem tractationem taxationis intereste à principio contractus, in qua quantum sit elaboratum, videbis, si conseras cum iis, que de hac re ab aliis sunt scripta.

SUMMA DISPUTATIONIS NONAE.

- 1 Contra hæredem mandatur executioni sententia, vel instrumentum, que haberent executionem paratam contra defunctum:
- 2 Hæres & defunctus censentur una, & eadem persona.
- 3 Ut via executiva possit exerceri contra hæredem, necessaria est eiusdem citatio.
- 4 Opinio eorum, qui credunt, executionem locum non haberet aduersus hæredem adeuntem cum beneficio inventarii, refertur.
- 5 Contraria sententia verior approbatur.
- 6 Non est ullum inventarii privilegium, quod convertat viam executivam contra defunctum, in ordinariam contra hæredem, ibid.
- 7 Limitatur tamen, ut si defunctus posset carcerari pro debito, non possit hæres cum beneficio inventarii.
- 8 Sublimitatur, si hæres occulteret bona defuncti, nam etiam facto inventario posset carcerari.
- 9 Limitatur secundo, ut post novem dies à morte defuncti non possit agi contra hæredem à creditoribus, aut legatariis defuncti.
- 10 Ampliatur, ut procedat etiam in herede non conscientem inventarium, ibid.
- 11 Hispani Doctores laborant in explicanda, & concilianda antinomia inter l. 15. tit. 13. par. 1. & l. 7. tit. 6. par. 6.
- 12 Offenditur nullam esse inter predictas leges antinomiam, & explicantur.
- 13 Limitatur quartio, ut exercitio contra hæredem facientem inventarium, non possit fieri ultra vires hereditatis.
- 14 Ut hæres gaudeat privilegiis inventarii, non satis est allegare, se facisse inventarium, nisi simul ostendat, & probet.

DISPUTATIO IX.

Utrum exercitio locum habeat adversus hæredem adeuntem cum beneficio inventarii,

Res est indubitate, & conclusio apud omnes recepta, que loco regulæ habenda est, posse executioni mandari contra hæredem sententian, vel instrumentum, que poterant executioni mandari contra defunctum: & sic aduersus hæredem transire viam executivam, que contra defunctum poterat exerceri. Quæ probatur ex textu in l. miles 6. §. ultimo, l. ex contractu 44. ff. de redditu, camque tradunt Bartolus in l. postulante 44. in principio, num. 1. & ad cum additione, Paulus ex num. 3. Alexander ex num. 6. ff. ad S. C. Trebellian. Angelus in l. num. 4. Imola num. 6. in fine sff. deiis, que in testamento delen. Canarius de executione instrument. questione 30. num. 66. Rodericus Suarez in l. post rem, in declaracione legis Regni, extensione 1. ex num. 1. ff. de re jud. Anton. Gomez in l. 64. Tauri num. 5. Parladorius lib. 2. rerum quotid. capit. fin. 4. part. §. 1. ex n. 1. Avendanus in l. 4. & 5. tit. De las exceptiones, num. 24. vers. Item inspiciet, Aviles in cap. 10. Pratorum, verb. Execution. num. 56. Duenas regal. 277. Baeza de inope debitore, cap. 6. num. 3. per totum. Menchaca de successorum creatione, lib. 1. §. 6. num. 36. & 42. Paz in praxi l. tom. 4. par. cap. 1. numer.

Con-

36. Didacus Perez in l. 4. tit. 8. lib. 3. Ordinament. gloss. 1. column. 1077. vers. Quero, utrum executio, Azevedus in leg. 1. ex num. 108. tit. 21. lib. 4. Recopilat. Rodriguez tractat de executione, cap. 4. ex num. 1. Hævia Volano in curia Philippica 2. part. §. 10. ex num. 1. Villadiego in Polit. c. 2. num. 58. Rolandus à Valle consil. 20. vol. 1. Rebuffus ad consil. Regni tract. de litteris obligatoriis, art. 3. gloss. 2. ex num. 1. Asinus in praxi judiciorum §. 31. cap. 2. ampliatione 16. Colerus de processibus executivis, 1. part. cap. 10. ex num. 312. & 1. par. cap. 3. num. 108. & numer. 431. vers. Quia vero, Boerius decisi. 10. num. 4. & 5. Capit. decisi. 1. num. 14. Franchis decisi. 199. num. 4.

Ratio autem hujus assertio est primò, quoniam hæres, & defunctus reputantur, & censentur una, & eadem persona, l. hæredem 59. ff. de regulis iuris. Authent. de jure iurando à morient. præfis. in principio, atque ideò ex persona hæredis obligatio defuncti nullam recipit mutationem, l. 2. §. ex his, l. in executione 85. §. pro parte, ff. de verborum obligatio, dixi l. tom. disputat. 2. qu. 5. num. 289. Ergo quæ executionem paratam habebant contra defunctum, poterunt mandari executioni contra hæredem. Secundò item, quia actiones omnes à defuncto in hæredes, & contra hæredes transeunt, idest tam activè, quam passivè, l. 2. C. de hereditat. act. l. nihil est alia 24. ff. de verborum significat. l. hæredem 59. & l. hereditas 63. ff. de regulis iuris, l. cum hæredes 23. in principio, ff. de acquir. possell. Ergo similiter transit via executiva. Ita sit, ut prædictam regulam amplient omnes, ut hæres possit carcerari pro debito, pro quo defunctus carcerari poterat.

3

Illud item in confessio est apud omnes, ut via executiva possit exerceri contra hæredem: & necessarium esse, ut præcedat ejus citatio. Noravit Nemesis in l. 1. num. 17. C. de juris, & facti ignor. post Innocentium & multos Capicium, & Franchis ubi supra, (Menchaca ubi supra dicto lib. 1. §. 6. num. 48.) ut constet, illum esse hæredem, qui hereditatem adierit re, aut verbo, aut in ejus favorem expeditem fuerit praembulum, juxta hujus Regni confutendum, idest decretum, quo declaretur hæres. Neque sat erit, quem esse, aut probari filium defuncti, nisi simul probetur, aut constet, esse hæredem, ut ultra prædictos notavit Asinus tract. de executionibus, §. 1. cap. 29. num. 10. & 11. & cap. 49. num. 3. & 4. Hereditate vero nondum ab heredibus adita, quid servandum sit, tractant Parladorius ubi supra num. 5. Paz in praxi, l. tom. 1. par. 2. tempore, ex n. 48. Azevedus in d. l. 1. ex num. 119. tit. 21. lib. 4. Recopilat. Rodriguez d. cap. 4. num. 9. cum sequentiis, & Colerus late de processibus executivis, part. 2. cap. 3. ex num. 387.

4

An vero ista regula limitanda sit in hæredem adeuntem cum beneficio inventarii, & illud solemniter consciente, non convenit inter Doctores. Nam quidam existimant, limitandam esse, & adversus eum hæredem executionem locum non habere. Ita fentit Bart. in l. finis 22. ultima, §. in computatione, num. 8. in fine, C. de jure deliber. ubi ait, tota die practicari (sic loquitur) si statum dicit, quod exercitio instrumentum fiat contra hæredem, sicut contra defunctum, intelligitur, nisi hæres fecerit inventarium, & dicit menti tenendum. Cuius doctrinæ meminit Rolandus à Valle in tractatibus de inventario diversorum, quest. 173. num. 15. Decius in l. debitori 7. num. 18. C. de patl. Avendanus in leg. 4. & 5. tit. De las exceptiones, num. 25. ubi ait contra hæredem adeuntem cum beneficio inventarii via ordinaria agendum esse, & si agatur via executiva processum fore nullum ipso iure. Decius pro hac sua sententia allegat Salicetum in l. ultima, num. 22. in fin. C. de jur. deliber. ubi tamen Salicetus non dicit simpliciter, viam executivam non habere locum contra hæredem: sed solum contra hæredem adeuntem cum beneficio inventarii non posse fieri executionem ultra vires hereditatis, & num. 23. addit hæredem adeuntem cum beneficio inventarii non posse carcerari pro debito, quamvis defunctus posset; quod idem dixerunt Baldus in d. l. sci. mus, ult. §. & se prefatam, num. 3. C. de jur. deliber. Imola in l. postulante 44. in princip. n. 2. in fin. Alex. num. 7. vers. Item in quantum dixit hic Imola, ff. ad S. C. Trebell. Milanensis decisi. 12. n. 2. lib. 12. ubi ait hæredem cum beneficio iuventarii non cogi de persona, nec in propriis bonis, Soccin. cons. 120. cum in presenti consultatione, n. 18. vol. 1.

5 Contraria nihilominus sententia, quinim exerceri posse viam executivam, etiam contra hæredem adeuntem cum beneficio inventarii, & sic ad hunc casum ampliandam esse prædictam regulam, verior est, & à nobis amplectenda. Quam tuerit Baeza de inope debitore, cap. 6. ex num. 17. Azevedus in l. 1. num. 113. & in l. 19. num. 88. tit. 21. lib. 4. Recop. Rodriguez de executione, dicit, cap. 4. n. 5. Phanutius tract. de inventario diversorum, quæst. 242. num. 128. & 129. Quæ efficaciter probatur rationibus supra adductis num. 2. nullum enim privilegium concessum est à jure inventario, ut convertat viam, quæ erat executiva contra defunctum, in ordinaria contra hæredem, ac per consequens qui viam executivam ob inventarium ab hærede factum contra ipsum exerceri posse negant, ex capite loquuntur; omnes enim Doctores qui dicunt hæredem ob beneficium inventarii non posse pro debitis defuncti conveniri executive, quemadmodum ipse defunctus poterat, limitatè loquuntur; nam aut dicunt, non posse conveniri ultra vires hereditarias, aut ita ut carceretur, aut intra tempus conficiendi inventarium, non similiter, ut loqui sunt Decius & Avendanus, ut statim subiectius.

6 Primò igitur hæc sententia limitanda est, ut quamvis exercitio contra defunctum, non solum in bonis, sed etiam in persona locum haberet, & sic posset pro debito carcerari: contra hæredem tamen, qui adierit cum beneficio inventarii, & inventarium solemniter concessit, non poterit procedi ad carcerationem. Ita sententia relata supra num. 4. & præter eos Baeza de inope debitore, d. cap. 6. num. 17. & 18. Azevedus relatus num. precedens. Parlador. d. cap. fin. 4. par. §. 1. numer. 7. Rodrig. d. cap. 4. numer. 5. idem Azevedus in l. 1. & 15. num. 8. tit. 7. lib. 9. Recop. Lafarte de decima vendition. cap. 18. num. 59. Menchaca de success. creatione, libri 1. §. 6. num. 45. Barbofa in l. alia 15. §. eleganter, num. 46. ff. solut. matr. Escobar ad ratiocin. cap. 9. num. 42. Rolandus à Valle de inventario, 4. par. §. Septima est utilitas in tract. diversorum, de inventario, qu. 152. Phanutius ibidem, quæst. 242. ex num. 130. Ratio est, quia cum facto inventario hæres ultra vires hereditarias non teneatur, ut statim dicimus, exhibitis bonis hereditatis non potest ulterius molestari de persona.

7 Sublimitatur hanc limitationem, si hæres, qui consecut inventarium, occultaret bona, & ea non exhiberet, aut post vendita bona hereditaria non exhiberet pretium, tunc enim posset carcerari, ut docet Baldus in d. l. sci. mus, §. & se prefatam, num. 3. C. de jure deliber. ubi dicit, hæredem facto inventario non posse carcerari ob contumaciam defuncti, posse tamen carcerari ob propria contumaciam, & Baeza, & Azeved, ubi supra & Menchaca d. lib. 1. §. 6. num. 47.

8 Secundò, limita prædictam ampliationem, & sententiam, ut post novem dies à morte defuncti non possit contra hæredem agi via executiva, neque ordinaria, neque à creditoribus ipso molestari, aut à legatariis.

Hanc tradit Rodericus. Suat. in l. post rem, in declaracione legis Regni: extensione 5. num. 3. & limit. 9. Baeza de inope debitore, dicta cap. 6. num. 15. Azeved. in l. 1. num. 117. tit. 21. lib. 4. Recop. Gutierrez de juramento confirmat. 2. par. cap. 4. n. 18. Quæ limitatio extendenda quoque est ad quemvis hæredem, sive faciat, sive non faciat inventarium, quoniam hoc novendum concessit. Imperator ad legendum defunctum. Ita statuit in §. Sanctius in Authent. ut eum de appellat. cognos. coll. 8. seu novella 115. cap. 5. in fin. ubi decetnatur, intra illos novem dies à morte defuncti, ne licet defuncti hæredes, aut cognatos inquietare, ac per consequens vetare executionem, ut notat Bart. in d. l. ult. §. donec, num. 1. C. de jure deliber. ubi inveniuntur eadem verba. Cum quo textu in d. §. Sanctius, seu §. meminimus, convenient de jure Castella l. 15. tit. 13. par. 1. & l. 13. tit. 9. par. 7. & notat Gregor. in d. l. 15. gloss. 2. & in d. l. 13. gloss. 3.

9 Tertiò, limita prædictam ampliationem, ut exercitio adversus hæredem locum non habeat intra tempus conficiendi inventarium, videlicet intra spatum nonaginta dierum, seu trium mensium, notat Bart. & dicit frequentiter practicari in d. l. ultima, §. Donec, num. 1. per textum ibi, C. de jure delib. & ibidem omnes Doctores, Rodericus. Suat. in l. post rem, in declaracione legis Regni, extensione 1. num. 5. Anton. Gomez in leg. 64. Tauri, num. 5.

verific. Item etiam intellige, Rebuff. tom. 1. in Confit. Regis tract. de litteris obligat. art. 3. gloss. 2. num. 21. Duenas regul. 277. lim. 1. Parlador. d. cap. fin. 5. par. §. 1. numer. 28. Didacus Perez in l. 4. tit. 8. lib. 3. Ordinamenti, gloss. 1.

col. 1077. vers. Queror urum, Avendanus in l. 4. & 5. tit. de las exceptiones, num. 25. vers. Et in quantum iste, Gutierrez de juram, confirm. 2. par. cap. 4. num. 19. Greg. Lopez in leg. 7. tit. 6. par. 6. glossa 1. & 2. Paz in praxi 1. tomo

4. part. cap. 1. num. 40. & seqq. Spino in Speculo testament. gloss. 35. num. 46. Azevedus in leg. 19. num. 5. tit. 21. lib.

4. Recopill. Ceyallos in speculo pratico. quæst. 608. & quæst. 814. ex num. 1. & num. 8. Rodriguez, dicit. capit. 4. num. 5.

5. Roland. à Valle in tract. de inventario diversorum, quæst. 141. quarta est utilitas, num. 1. Asinus in praxi judicior. §. 31. cap. 2. ampliat. 16. principali limitatione eius. 1. Guillermo. Benedict. in cap. Rainucus, verb. Mortuo itaque testatore, el primo, num. 399. de testamen. Probar hanc limitationem expressè text. in d. leg. scimus, l. ult.

§. Donec, C. de jur. deliber. cum quo convenit de jure Castell. d. l. 7. tit. 6. par. 6.

Hanc vero limitationem variis modis sublimitandam docent Doctores post Alexand. in dict. §. Donec, Greg. Lopez, Rodericus Suarez, Rolandus, Spino, Gutierrez, remissive, d. c. 4. in fin. & Ceyallos Phanutius tract. de inventario diversorum. quæst. 241. ex num. 2. ut locum non habeat primum, si hæres convenit pro restituendis usris, aut aliis concernentibus animam defuncti, & obligationem conscientiae. Secundò, si conveniatur pro relictis ad pias causas, de quo Tiraquell. de privilegio causa, privilegio 24. Tertiò item si conveniatur re vindicatione. Quarò, si ipse intra illud tempus alios conveniat, & ab eis conveniatur.

Laborant tamen non parum Hispani Doctores pro

componenda, & concilianda gravi quadam antinomia,

& contrarietate, quam existimant versari inter duas leges Castella, videlicet leg. 15. tit. 13. par. 1. & leg. 7.

tit. 6. par. 6. quam dicunt prætermisso Gregorianum; dicta enim l. 15. permitunt post transactos novem dies luctus à morte defuncti, ut creditoribus hæredem conveniant; d.

verò l. 7. prohibet hæredem à creditoribus conveniri

durante tempore conficiendi inventarium, quod est trium mensium. Ecce insuperabilem contrarietatem,

quam animadverterunt Avendanus, Didacus Perez, Gutierrez, Parlador. Rodriguez, qui frustra se ab ea co[n]antur extricare. Eandem antinomiam notare potuissent juxta jus commune inter §. meminimus, seu sanctius, & dicit. §. donec, qui textus concordant cum prædictis legibus Castellæ. Omitto conciliaciones, quæ sunt violentia, & non ad rem.

Mihi videuntur Hispani nostri nodum in scirpo querere, & in re clarissima cœcūre. Nam inter prædictos textus, tam juris communis, quam legum Castellæ, nulla versatur contrarietas, loquuntur enim de multo diversis casibus, in quibus diversæ definitiones statuendæ sunt. Textus in dict. §. meminimus, seu sanctius, & in dict. leg. 15. titul. 13. par. 1. loquuntur universum de quibus hæredem, sive velit, sive nolit facere inventarium, cui concedunt pro luctu defuncti spatum novem dierum, quo non possit molestari, aut inquietari, sive à creditoribus defuncti, seu à legatariis: deinceps vero permittunt, illum conveniri. Quod si ite hæres post novem dies conveniens dicat, se velle facere inventarium, & privilegio inventarii se juvare, & defendere velit, ne conveniatur, quousque inventarium perfectum sit, dicit. §. donec, & dicta leg. 7. tit. 6. par. 6. tribuant illi hoc privilegium, ut habeat spatum trium mensium, quod conficiendo inventario concessum est, in quo non possit conveniri. Itaque primum tempus datur omni hæredi indistincte propter luctum defuncti: secundum tempus conceditur soli hæredi facienti inventarium. Et illi textus in dict. §. meminimus, & in dict. l. 15. tit. 13. par. 1. qui permittunt, hæredem post novem dies conveniens, intelligendi sunt, nisi quid aliud impediatur, ut impediere beneficium inventarii, argumento l. qui testamento 20. in princip. ff. de testam. quemadmodum omnem, & quamcumque legum dispositionem accipiendi, dixit tit. 1. dict. 2. quæst. 4. num. 235. Ecce facilissimam, & verissimam conciliacionem, quam cum sit tam patens, miror prædictos non animadversuisse, & post hæc scripta inveni, eandem apud Gizarelli. dict. 7. 9.

Quarto limita prædictam ampliationem, ut exercitio

contra

Disput. Jur. de Judiciis. Tit. III.

contra hæredem adeuntem cum beneficio inventarii non possit fieri ultra vires hæreditatis. Ita sentiunt relati sup. num. 4. & hoc est præcipuum inventarii beneficium, ut testantur in tract. de inventar. diversorum, Roland. à Valle quæst. 133. prima enim utilitas, ex num. 1. Sebas. Monticul. quæst. 232. num. 1. Phanucus quæst. 243. in princip. Michael Crastius quæst. 263. Spino quæst. 273. num. 41. que in speculo testamento. est glossa 35. Duen. regula 277. lim. 7. Probatur haec limitatio ex textu in d. l. scimus, ultima, §. & si prefatam, ubi omnes scribentes notant, C. de jure delib. de jure Castellæ 1. 5. tit. 6. part. 6. ubi Gre- gor. gloss. 2. & 3. & in eo sensu accipendi sunt Bartol. & Decius, relati sup. num. 4. ut solùm velint, execu-
tionem locum non habere contra hæredem facientem in-
ventarium ultra vires hæreditatis.

14 Illud pro corone adiendum est, non satis esse hæredem allegare se adiisse cum beneficio inventarii, ut gaudeat his prærogativis, nisi simul ostendat, & probet se concessisse inventarium ritè, & solemniter, nam qui exceptionem opponit, eam probare debet, leg. 2. l. in exceptionibus 19. in princip. l. cùm de indebito 25. §. fin. autem, in fin. ff. de probation. notat Cartar. decif. 20. ex num. 6. Parlador. dilt. cap. fin. 4. part. §. 1. num. 8. & 9. tametsi subobscure. Illud vero pro-
bandum est producta inventario,

SUMMA DISPUTATIONIS DECIMÆ.

- 1 Fisco competit via executiva pro exigendis tributis.
- 2 Debitor fiscalis donec solvat debet esse in carcerebus, neque est relaxandus sub fidei usuribus.
- 3 Fiscus agit executivè contra conductores redditum fiscalium.
- 4 Ad alio sola redditus fiscalis facta in subhaftatione habet executionem paratam, ib.
- 5 Fiscus agit executivè adversus socios suorum con-
ductorum pro parte, in qua participans de con-
ductione.
- 6 Fiscus an habeat privilegium, ut possit compellere unum de consortibus ad solvendum totum tribu-
tum, referunt doctrina Saliceti, & Pauli; & ex-
pliatur text. in l. cùm possessor, ff. de censib.
- 7 Duobus modis possunt conductores fiscales adjungere sibi socios, & quid in utroque obseruantur.

DISPUTATIO X.

Utrum executio possit fieri adversus socios, &
participes conductionis Regiorum reddituum,
quos in Regno vocant Carattarios,

Iudicatum est fisco Regio competere viam execu-
tivam pro exigendis tributis, que justa sunt, &
liquida, ab illis qui ea debent, l. 1. & rōto tit. C. si prop. publicas penitentes, l. abstinent. 3. C. quorum ap-
pell. non recip. l. missi opiniores 7. C. de exactor. tribut.
lib. 10. leg. sive ex Praetorio 3. Cod. de executorib. &
exactoribus libr. 12. §. Publicorum, & §. cogen, in Au-
thentic. de mandatis princip. collat. 3. seu novella 17.
cap. 7. & gloss. in verb. Vili pretio, quam signandam
monet Bartol. in l. 1. Cod. de prescript. 30. vel 40. annor.
Baldus in l. 1. num. 3. Salicetus ibidem num. 3. C. de con-
dict. ex lege ibidem, Baldus conf. 434. licet Jūdex num. 1.
volunt. 3. Maranta in praxi, 4. par. dilt. 9. numer. 181.
Roder. Suarez in l. post rem notab. 7. ff. de re judicata,
& ad eum locum Valdes, Covarr. lib. 2. variar. capit. 1.
num. 4. in fin. Baeca de inope debito, cap. 13. num. 21. &
22. Azevedus in leg. 1. num. 57. titul. 21. libr. 4. Recopil.
Avil. in capit. 10. Praetor. verb. Execution. num. 43. Gi-
ronda de gabell. 4. par. num. 2. Parladorius lib. 2. rerum
quotid. cap. fin. 1. par. §. 8. ex n. 1. Rebuff. tomo 1. in Con-
stitut. Regi tractat. de sentent. executoris, art. ultim. gloss. 1.
num. 3. Joseph. Ludovicus decif. Perus. 32. num. 1. Raudens.
decif. 6. inter feudales, ex numer. 3. De jure Castellæ de
exactione tributorum agit titul. 14. libr. 6. Recopilat.
De exactione gabellarum titul. 7. lib. 9. De exactione
vectigalium, seu portotoriorum titul. 22. cum seqq. lib. 9.
Recopil.

2 Ino vero ejus conditionis est debitum fiscale, ut de-
bitor donec solvat careerandus sit, nec sub fidei usur-
ibus etiam indemnitas relaxandus. Quod de jure com-
muni servandum esse ex fisci peculiari privilegio pro-
bat textus in l. sacrilegi. 9. §. finali, alias l. cùm eo
10. ff. ad leg. Jul. peculatus, & in l. nemo carcerem 2. C.

de exactoribus tribut. lib. 10. notat Bart. in d. l. cùm eo.
num. 2. Salicetus in leg. sive in te 7. num. 10. C. de privil.
ff. Bald. conf. 90. quaritur an captus. num. 4. vol. 5. Marti-
nus. Laudens. tractat. de officialib. dominorum, quæst. 104.
tom. 16. tractat. Peregrin. de jure fisci, lib. 6. tit. 7. num.
5. & 7. Cayl. obser. practic. lib. 1. obseruat. 26. numer. 1.
Guido Papa decif. 61. num. 2. Joseph. Ludovic. decif. Pe-
rus. 32. num. 1. De jure Castellæ servandum esse statuit
l. 14. tit. 7. libr. 9. Recopilat. & leg. 10. tit. 16. eodem lib.
animadversum Covarr. lib. 2. variar. dilt. cap. 1. num. 4.
in fin. Menchaca de succession. creation. lib. 1. §. 6. num.
36. in fin. cum seqq. Parlador. d. cap. fin. 5. part. §. 5. num.
6. & 7. Baeca de inope debito, d. c. 13. ex num. 14. Aze-
ved. in d. l. 14. juncta l. 15. ex num. 15. tit. 7. lib. 9. Recop.
Gironda de gabell. 4. p. in princip. num. 4. & num. 16. La-
farte de decimali venditionis, cap. 18. n. 57. cum seqq. Flo-
res de Mena variar. quæst. lib. 2. quæst. 21. numer. 145. &
146. cum seqq. Gutierrez practic. question. lib. 7. de ga-
bellis quæst. 166. ex num. 1.

Et quo planè fit, ut possit etiam agere executivè fi-
cios contra conductores redditum fiscalium, & ab eis
præsumtum conductionis debitum exigere executione facta,
non solùm quia debitum ex conductione est certum, &
liquidum, sed etiam quia debetur ex contractu ad
scripturam publicam redacto, quod etiam in non pri-
vilegiatis executionem habet paratam: sive sit instru-
mentum factum inter fiscum, & ejus procuratores ex
una parte, & conductorem ex alia: seu facta sit addi-
ctio redditus in publica subhaftatione, quam vulgo vo-
camus Remate, quia redditus conductori tanquam ultimi
mo licitatori, & plus offerenti remanerit adductus.
Etenim adictio ista paratam executionem haberet, ut
recte notavit Parlador. lib. 2. rerum quotid. c. fin. 1. p. §.
11. ampliat. 4. num. 21. quod confirmat ex edicto Bald.
in l. contractus 17. num. 7. in fin. C. de fidei instrum. ubi ait
contractus, qui fiunt in schedulis per subhaftationes,
& quos faciunt Reges, & Comites, esse contractus in
scriptis, proprietas executioni mandari possunt, & juxta
ea, que in subhaftationibus militaribus statut leg. 23.
tit. 16. part. 2. quam ad omnes subhaftationes trahen-
dam, & omnibus juribus intelligendam, credit idem
Parladorens, & merit.

Quoniam autem isti conductores solent sibi in con-
ductione alios socios assumere, & inter eos dividere,
& partiri onus, & commodum conductionis, quorum
partes carattas vocant in hoc Regno; & tales socios
carattarios, qui non contrahunt cum fisco, sed solùm
cum conductoribus, insurgit dubium, an fiscus istos ca-
rattarios, & socios conductionis possit executivè con-
venire, quemadmodum potest conductores ipsos prin-
cipales sibi adstrictos. Et dicendum est, posse fiscum
contra istos socios conductorum suorum utri via execu-
tiva ad exigendum quod debent ex prelio conductionis,
juxtam distributionem illis factam. Et idem dicendum
est de Republica, aut Universitate, si contractus con-
ductionis factum fuerit cum Republica, aut Universi-
tate. Id probatur argumento l. 1. in principio, ff. de lotu
publico frumenti, ubi interdictum illud non solùm con-
ductor, sed etiam socio redditur. Ergo simili modo
contingit passim, ut quod adversus conductorem lo-
cum habet, habeat etiam adversus socium, & simili
modo contra illos agi possit, siquidem ipsi simili modo
agunt. Quo argumento id primus omnium docuit Angelus in dilt. leg. prim. num. 1. versic. In glossa hic est ca-
sus, ubi ait, istos socios sine cessione posse agere con-
tra debitores fisci, vel Reipublica, quemadmodum ipsi
conductores principales, quod etiam adnotavit Marti-
nus Laudens. de fisci, quæst. 113. Angelus sequitur Av-
endannus de exequend. manid. secunda parte cap. 12.
num. 16. Peregrinus de jure fisci, lib. 6. titul. 5. num.
37. Rovitus in pragmat. 37. §. 7. & similiter num. 1.
de offic. Procurat. Cesar.

Confirmatur hæc resolutio ex doctrina Saliceti in l. 5
in te 7. n. 11. & Pauli ibidem, num. 4. versic. Non, quia
potest, Cod. de litig. fisc. & Francisci Lucani tractat. de
Fisco, & ejus privilegiis, 1. part. num. 85. tomo 12. tract.
qui dicunt fiscum habere privilegium, ut possit unum
de consortibus compellere ad solvendum totum tribu-
tum, de quo privilegio tractat Peregrin. de jure fisci, li-
bro 6. tit. 6. ex num. 46. Covarruvias lib. 3. variar. cap. 7.
n. 7. Quod probant ex text. in l. cùm possessor. 5. ff. de censib.
Sed ille textus id non probat, nam ibi consors non
dici-

Disputatio XI.

III

dicitur compulsus, sed solviſſe, nescimus, an sponte sol-
verit, aut si ibi compelli potuit, non in causa fuit pri-
vilegium fisci, sed natura hypothecaria, que individua-
est, & sic possessor prædicti pro parte indivisa, nisi sol-
vat totum debitum, debet relaxare, l. in executione 85.
§. Item si ita stipulatio, ff. de verbis obligat. l. heredes
25. §. idem observatur, ff. famili. ericje, Covarr. lib. 3. va-
riar. cap. 7. num. 7. in princip. retinet alios pro hac sen-
tentia, & eam tandem sequitur, & num. 8. quod ne
faceret, totum solvit, & sic nullo privilegio opus erat.
Ex eo etiam eadem resolutio confirmatur, quoniam isti
socii, seu carattarii obligati sunt ex eadem causa con-
duktionis, & cum minimum sunt debitores conducto-
rum. Ergo possunt conveniri via executiva.

6 Verum ne ex dictis Doctorum patiaris equivocationem, adverte, duobus modis posse conductores Regiorum reddituum adjungere sibi socios in conductione.
Primo simpliciter, & sine ulla limitatione, & in hoc casu verificatur quod dicunt Doctores, videlicet, istos socios, seu carattarios in solidum teneri & in solidum posse conveniri, non secus ac principales conductores. Secundo possunt conductores assumere socios, & par-
ticipes conductionis in parte certa, ut si conveniat ef-
se participatores conductionem pro tercia, quarta, vel
decima parte, aut pro rata mille ducatorum. Quo
casu carattarii non poterunt conveniri a fisco ultra
quantitatem sue obligationis, & participationis, qua
soluta liberabunt se ab obligatione, quia omnis obliga-
tio tollitur solutione ejus, quod debetur, Inst. quib.
mod. obligat. toll. & obligatio non potest extendi ultra
consensum,

SUMMA DISPUTATIONIS UNDECIMÆ.

- 1 Adversus tertium possessorum executionem locum non
habere, regula generalis.
Tertius possessor quis ibi dicatur, ib.
- 2 Limitatur primo, si reus capto iudicio rem alienet,
aut effectam litigiosam, aut in fraudem parate
executionis, tunc enim habebit locum executio
contra tertium.
Res non efficitur litigiosa, quando agitur actione hy-
pothecaria, secundum multorum sententiam, ib.
Terius est, quavis per hypothecam non efficiatur
litigiosa res, fieri per actionem hypothecariam in
judicium deductam, ibid.
- 3 Limitatur secundum, si adjudicatur contractui pactum
de non alienando cum speciali hypotheca, tunc
executio habet locum contra tertium, in quem
res alienata est.

In Castella possessores hypothecarum censualium con-
veniuntur directe via executiva, quia in omni
instrumento census adjudicatur predicta clausula, ibid.

4 Ad impediendam alienationem, an satis sit hypotheca
generalis cum pacto de non alienando, an vera
requiratur specialis, controversum, & utraque
sententia est probabilis: requiri speciale, magis
receptum.

5 Limita tertii de jure Neapolitano, juxta quod in-
strumentum census haber contra tertium possiden-
tem hypothecas executionem paratam, etiam sine
clausula, & pacto de non alienando.

6 Limita quarti de jure Castella, quo attento fiscus
habet viam executivam contra possessores hypoth-
ecarum obligatarum fisco per conductores Regio-
rum redditum.

Referatur decisio Consilii Regii Patrimonii Hispaniarum.

7 Limita quinta, si adjudicatur clausula constituti,
& precarii.

DISPUTATIO XI.

An, & quando adversus tertium possessorum
executio locum habeat.

R Egula generalis est adversus tertium possessorum e-
xecutionem locum non habere, sive ex senten-
tia, sive ex instrumento gentilicio, quod obtinet
viam sententia. Quam regulam, & conclusionem pro-
bant textus in l. 1. & rōto titul. Cod. quibus res jud. non
nocet, leg. sep̄ 63. ff. de re judic. leg. nam postea 9. §. si. cum
lege sequenti, ff. de jure. l. 1. §. 1. ff. de litig. Docent
Bartolus in l. creditores 3. num. 23. C. de pignor. Baldus
in l. 2. num. 1. Cod. si unus ex pluribus heredit. & in leg.
2. num. 1. C. si adversus creditores praescript. opponat. An-
gelus in l. 1. §. Si heres, num. 1. Imola num. 11. Ale-
xand. num. 1. Jafon. num. 3. ff. ad Trebell. Decius conf. 198.
num. 5. Roder. Suar. in l. post rem, ff. de re judic. in de-
claratione legis Regni, limit. 1. num. 1. Caballinus Mil-
loquio 633. Avendan. in l. 4. & 5. tit. de las exceptiones,
26. Rebuff. tom. 1. in Constitut. Regni, tractat. deli-
teris obligator, artic. 2. d. gloss. unica num. 63. & 64. &
art. 3. gloss. 2. ex num. 22. Maranta in speculo aureo, part.
277. limit. 2. & 3. & Aviles in cap. 10. Praetorum, nu-
m. 56. Parlador. lib. 2. rerum quotid. cap. fin. part. 4. §. 5. ex
num. 1. Paz in prax. 1. tom. 4. part. cap. 1. num. 49. &
Rodriguez de executione, cap. 4. num. 45. vers. Verum
tamen, Matthias Colerus de processib. execut. 2. par. cap. 3.
numer. 432. in fin. cum seqq. Peguera decif. 7. ex num. 1.
2. par. ubi latè de regula, ampliationibus, & limitatio-
nibus ejus, Scaccia de applicationib. quæst. 17. limit. 6.
membr. 4. ex num. 43. Gutierrez in rep. l. nemo potest, ex
zumer. 387. latè, ff. de leg. 1. idem Avendanus de exequ.
mand. 1. par. cap. 16. num. 7. Gallesius ad formam Cam-
eral. obligation, quæst. 5. num. 3. & ad eam Zachias nu. 1.
& 36. cum seqq. & de impedimentis executionis ex opposi-
tionis tertii, latè. & generaliter Salgad. de Regia protet.
4. p. c. 8. ex n. 56. Tertium possessorum vocamus, juxta
animadversionem Parladorii, eum, qui non est hæres
vel successor debitoris, contra quem jus executivum
principaliter competit ex ase, vel ex parte quota, sed
ejus bona habuit, aut ex titulo emptionis, aut donatio-
nis, aut singulari. In ratione hujus regulæ reddenda
est discordia. Alii dicunt, rationem esse, quia actiones
personales non transirent in singulare successores, l. ea.
l. 3. Cod. de condic. ob causam, neque obligations perso-
nales, l. ult. §. ult. ff. de contrab. empt. l. 1. §. Si heres per-
cepit fundo, ff. ad Trebell. l. adhuc 31. §. si operas, ff. usufra-
ct. leg. emptor. 9. C. de locato, l. aris alieni 15. de donat.
Ergo neque jus executivum passivè, quod est qualitas,
& accidentis obligationis, potest inter tertium possesso-
rem, qui non est universalis successor, sed titulo parti-
culari possidet, transire. Alii credunt, rationem esse
quod res inter alios acta, alii præjudicare, aut damnum
affere non possit, ut probat textus in d. l. Iepé, ff. de re
judic. & alii. Ego reddo unam, & alteram, dum ra-
men advertam cum Parladorio ubi supradum. 2. regulam
non solum habere locum, si agatur ex actione personali,
sed etiam si ex actione reali.

Hæc tamen regula generalis primò limitanda est, si
debitor principalis ceptio contra ipsum iudicio rem alienet,
aut effectam litigiosam, aut etiam si litigiosa non
sit, in fraudem parata executionis, & ut negotium ma-
jus actori faciat, tunc enim finito iudicio executivo
poterit fieri adversus tertium, etiam si solum reus
sit, qui dominii pars est, idque si solum reus
citet, aut producatur libellus; si vero agatur actione
personalis, ut exempto, donato, aut simili, res effici-
tur litigiosa per litis contestationem, notat. Bart. in l.
1. C. de litigios. De effectibus iusti tituli idem Bart. in
l. ultima, eodem titul. & Cancer variar. resol. 2. part.
cap. 12. ex num. 13. Et probatur ex Authent. litigiosa, &
leg. 2. Cod. eodem, notat Covarr. in præf. cap. 15. n. 6.
quidquid dissentit Cancer variar. resol. par. 2. d. cap. 12.
ex num. 4. Res autem non efficitur litigiosa, quando agi-
tur actione hypothecaria, leg. 1. C. de litig. §. ab hoc, in
Auth. litigiosa, seu novella 112. cap. 1. notat gloss. in d.
Auth. litigiosa, verb. Dominio, & Bart. in l. 1. §. Si in-
ter, num. 2. ff. de litig. & in l. 1. C. eod. tit. Bald. in l. 2. n.
3. & Salicet. in l. 3. circa fin. eod. tit. & significat ibi Cujac.
Covarr. in præf. d. c. 15. n. 6. Cancer var. resol. p. 2. d.
c. 12. num. 9. Ego, ut ingenuè dicam, contrarium dic-
erem, nempe, rem super qua contenditur in iudicio
actione hypothecaria, effici etiam lit